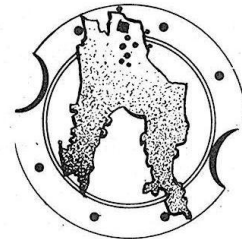

Μνημείο συμπύλωσης αδικοχημένων Βαλβακτιών

Καρυές

Η ΑΡΑΧΟΒΑ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΧΩΡΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΝΩΝΑ Τ. ΔΗΜΟΥ ΟΙΝΟΥΝΤΟΣ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΔΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ • ΕΤΟΣ 5ο • ΦΥΛΛΟ 26 • ΜΑΡΤΙΟΣ-ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1992 • ΨΑΡΡΩΝ 10 ΚΗΦΗΣΙΑ 145 61

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ Ο ΒΑΡΥΣ ΧΕΙΜΩΝΑΣ

Χρόνια είχαμε να θυμηθούμε τόσο βαρύ χειμώνα. Ο Δεκέμβρης κουκούλωσε δυο φορές με χιόνια τα βουνά μαζί με τα χωριά τους.

Ο Γενάρης μπήκε χιονισμένος, έφερε και μερικές βροχούλες. Άνθισαν οι αμυγδαλιές, στολίστηκαν σα νυφούλες και ξαφνικά στις 30 Ιανουαρίου, νέα χιόνια, νέο κύμα κακοκαιρίας. Οι Αλκυονίδες ημέρες δεν πρόβαλαν. Άραγε γέννησε η Αλκυονή, τα αυτά της; Θα βρήκε καθαρό σημείο μετά την αλόγιστη ρύπανση από χημικά και πλαστικά που ο σύγχρονος άνθρωπος δώρισε στη φύση, στη μάνα, γη στη θάλασσα και στην ατμόσφαιρα;

Στις 21 Φλεβάρη ήρθαν νέες χιονοπτώσεις. Ξανασκεπάστηκαν χωριά και πόλεις με τα άσπρα παπλώματα. Τα τζάκια και οι στόφες καίνε μέρα - νύχτα. Ας είναι και πάλι ευλογημένο το όνομα του μεγάλου ευεργέτη Αθανασίου Μπτάλα που ακόμη και για τα καυσόξυλα των Αραχοβιτών φρόντισε, φυτεύοντας το δάσος με τις βελανιδιές, απ' όπου έχουν όλοι οι μόνιμοι κάτοικοι δικαίωμα, κάθε Σεπτέμβρη να κόβουν τα ξύλα τους για το χειμώνα.

Ο Κουτσοφλέβαρας βγήκε παγωμένος και ο Μάρτης μάλλον θα αποδειχθεί «γδάρτης και παλουκοκαύτης».

Παρ' όλη όμως την κακοκαιρία και τα χιόνια, το νερό εξακολουθεί να αποτελεί πρόβλημα και η στάθμη του υπολογίζεται ακόμη πολύ χαμηλή για να μιλήσουμε για επάρκεια κατά το καλοκαίρι.

Μας απειλεί η λειψυδρία, μας απειλεί το νέφος, μας απειλούν οι πυρκαγιές, μας απειλούν και μας εχθρεύονται όλοι οι γείτονές μας Αλβανοί, Γιουγκοσλάβοι, Βούλγαροι, Τούρκοι. Ακούς τις ειδήσεις και αναστατώνεσαι. Θεέ μου, φύλαξέ μας από τους φίλους μας γιατί από τους εχθρούς μας ξέρουμε να φυλαγόμαστε.

Η φύση είναι ο προαιώνιος φίλος τους ανθρώπου, που του επέτρεψε να προσαρμόζεται σιγά σιγά και να την εκμεταλλεύεται. Όταν όμως η εκμετάλλευση γίνεται άγρια τότε και η φύση επαναστατεί και εκδικείται. Ας ευχηθούμε ότι όλα θα πάνε καλά. Ότι θα βρέξει ο Μάρτης δυο νερά κι ο Απρίλης άλλο ένα, ότι θα σεβαστούμε οικολογικά τη φύση μας, ότι τα διεθνή θέματα θα βρουν σωστή λύση και ότι θα έρθει το Πάσχα με ανάσα ειρήνης και πνοή αγάπης για όλους τους ανθρώπους.

Αννίτα Γκλέκα-Πρεκεζέ

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

«Τα έμορφα τραγούδια μας είναι η αναπνοή της φυλής μας. Όσο αποξενώνεται η καρδιά μας απ' αυτά, τόσο περισσότερο φανερώνουμε πως ξεμακρυνόμαστε από τις ρίζες μας και κρυνώνε μέσα μας το ζεστό και καθαρό αίμα που πήραμε από τους πατεράδες μας...»

Φώτης Κόντογλου

Τον Ιούνιο του 1991, προσκαλεσμένη από το Δ' Δημοτικό σχολείο Τσοτσισίου Αρσακείου Εκάλης, παρακολούθησα μια θαυμάσια σχολική γιορτή, αφιερωμένη στο Δημοτικό Τραγούδι.

Ήταν μια από τις γιορτές που τα Αρσάκεια Σχολεία έχουν τα μέσα και την ευχέρεια να διοργανώνουν και στις οποίες τα παιδιά, μαθητές και μαθήτριες έχουν την τύχη να συμμετέχουν.

Η σχολική χορωδία με τη συνοδεία της ορχήστρας απέδωσαν με ζωντανία και ευαισθησία αντιπροσωπευτικά δημοτικά τραγούδια: ναουρίσματα, της αγάπης, του γάμου, της ξενιτιάς, λιανοράγουδα, περιγελαστικά, νησιώτικα, κλέφτικα κ.α. ενώ οι χορευτικές ομάδες χόρευαν τους λεβέντικους ελληνικούς χορούς.

Η δασκάλα Γιούλη Μπρουμά πρόσφερε την ωραία ομιλία της «τα έμορφα τραγούδια μας, η αναπνοή της φυλής μας» για δημοσίευση στην εφημερίδα «ΚΑΡΥΕΣ» και την ευχαριστούμε.

Δημοτικό τραγούδι

Από τη Γιούλη Μπρουμά - Εκπαιδευτικό.

Κάθε λαός και κάθε Έθνος έχει τον δικό του ανώνυμο, ζεστό και καθολικό τρόπο να παραδίδει στους απογόνους του την πολύχρωμη κορδέλα των εθίμων, των παραδόσεων και των γεγονότων. Το τραγούδι, το λαϊκό, το δημοτικό, το ανώνυμο, το πλατύ, το ανοιχτόκαρδο και πονεμένο μαζί τραγούδι, που ξετυλίγει σε χιλιάδες πολύφωνους και ποικίλους τόνους αυτή την ατέλειωτη κορδέλα της μνήμης, αποτελεί την πιο αδιάφευκτη εξιστόρη-

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛ. 2

ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΑΡΑΧΟΒΙΤΩΝ ΤΟΡΟΝΤΟ

Τορόντο 30 Δεκεμβρίου 1991: Προς την Κοινότητα Κρυών και όλους τους Συλλόγους Καρυατών. Αγαπητοί μας συμπατριώτες, Σας κάνω γνωστό ότι κατά τις εκλογές της Αδελφότητας μας που έγιναν την 1η πρώτη Δεκεμβρίου 1991 εξελέγη νέο Διοικητικό Συμβούλιο για τα έτη 1992 - 1993 και απαρτίζεται από τους κάτωθι.

Γεώργιος Βασ. Σκιούρης Πρόεδρος
Ιωάννης Χαρ. Θεοδωρακάκης Α. Αντιπρόεδρος
Κωνσταντίνος Σωτ. Βαρλόκωστας Β. Αντιπρόεδρος
Παντελής Παρ. Διαμαντούρος Γραμματέας
Ευθύμιος Γεωργ. Διαμαντούρος Βοηθός Γραμματέα
Παναγιώτης Σωτ. Βαρλόκωστας Ταμίας
Ιωάννης Αντ. Καραβόλας Σύμβουλος
Κωνσταντίνος Δημ. Πανούσης Σύμβουλος
Ιωάννης Νικ. Θεοδωρακάκης Σύμβουλος
Διαμαντής Παρ. Πίτσιος Σύμβουλος
Αναπληρωματικοί Σύμβουλοι
Δημήτριος Παν. Διαμαντούρος & Ιωάννης Παν. Διαμαντούρος
Απόφαση και επιθυμία όλων μας είναι η στενή συνεργασία με την Κοινότητα και με όλους τους Συλλόγους Καρυατών για κάθε προοδευτική προσπάθεια για τη βελτίωση της ζωής του χωριού μας και με χρήματα να βοηθήσουμε, εάν οι δυνάμεις μας το επιτρέπουν.

Με την ευκαιρία του νέου έτους 1992, ευχόμεθα σε όλους σας υγεία, ευτυχία και πρόοδο.

Στέλνουμε και το ετήσιο πρόγραμμα εκδηλώσεων της Αδελφότητάς μας. Με πατριωτικούς χαιρετισμούς Το Διοικητικό Συμβούλιο

Το Μνημείο των Ηρώων στο πάρκο της Αδελφότητας Αραχοβιτών Toronto με τη γαλανόλευκη σημαία.

ΕΤΗΣΙΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ
ΣΑΒΒΑΤΟ 7 ΜΑΡΤΙΟΥ 1992: ΕΤΗΣΙΟΣ & ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΟΣ ΧΟΡΟΣ (ΜΑΚΑΡΟΝΑΔΑ) ΣΤΟ ORION SEAFOOD & STEAK HOUSE 8005 DIXIE RD. (DIXIE & STEELES)
ΚΥΡΙΑΚΗ 24 ΜΑΪΟΥ 1992: ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & PICNIC ΣΤΟ ΠΑΡΚΟ «ΚΑΡΥΑΕ VILLAGE»
ΣΑΒΒΑΤΟ 25 & ΚΥΡΙΑΚΗ 26 ΙΟΥΛΙΟΥ 1992: ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΣΤΟ ΠΑΡΚΟ «ΚΑΡΥΑΕ VILLAGE»
ΚΥΡΙΑΚΗ 13 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1992: ΗΜΕΡΑ ΚΑΛΑΜΠΟΚΙΟΥ ΣΤΟ ΠΑΡΚΟ «ΚΑΡΥΑΕ VILLAGE»
(ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ) 489-6287, 638-2281, 630-5073

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΒΟΥΤΙΑΝΩΝ ΓΙΑ ΤΑ 36 ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ

Η εφημερίδα που εκδίδει ο Βουτιανίτης κ. Χριστόφορος Βούλγαρης, «ΟΙ ΒΟΥΤΙΑΝΟΙ» συμπλήρωσε 36 χρόνια ζωής. Είναι 36 χρόνια μιάς πολυτιμής προσφοράς, γιατί αποτελεί πραγματικό άθλο ένα μικρό χωριουδάκι, όπως οι Βουτιάνοι, να συντηρεί δική του εφημερίδα, στηρίζοντας τις προσπάθειες ενός φιλότιμου και αξιού Βουτιανίτη. Τα συγχαρητήρια είναι διπλά γιατί θα πρέπει να απευθύνονται τόσο στον κ. Χριστόφορο Βούλγαρη, που γράφει και επιμελείται με αγάπη, συνέπεια και αντικειμενικότητα την εφημερίδα, όσο και στους Βουτιανίτες που εκτίμησαν και αγάπησαν την εφημερίδα του χωριού τους.

Πάντα αξίος κ. Βούλγαρη! Ευχόμεστε να εκδίδετε την εφημερίδα σας πολλά - πολλά χρόνια, με την ίδια φροντίδα και επιμέλεια, με την ίδια ζεστή φωνή και να μεταδίδετε στους Βουτιανίτες, όπου γης, τον παλμό του όμορφου χωριού σας.

ΘΕΡΜΑ ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

ΑΝΝΙΤΑ ΓΚΛΕΚΑ - ΠΡΕΚΕΖΕ

Αθηνά Γκλέκα - Κοινοτισιώτου Greenville S.C.

Ο ΠΑΠΑΣ ΜΑΣ

Κάθε Κυριακή ή γιορτή που μπαίνει στην εκκλησία, μόλις αντικρίσω την εικόνα του Άη Νικόλα δίπλα στην Παναγία, δεν μπορώ παρά να θυμηθώ τον παπά μας κι ως έχουν περάσει τόσα χρόνια.

Είναι μια εικόνα που μ' ακολουθούσε στα πέρατα της γης, ίσως, γιατί είναι συνδεδεμένη με τόσες ευχαρίστες και τόσες δυσάρεστες αναμνήσεις: γιορτές, γάμους, χαρές, πόλεμο, θάνατο, φρίκη.

Ψηλός, επιβλητικός, καλωσώνος ο παπάς μας με τα μακριά γκριζά γένια του, ίδιος ο Άη Νικόλας, ήταν η σωστή εικόνα του παλιού κληρικού που σου προκαλούσε δέος και σεβασμό προς τα θεία, χωρίς όμως να ξεχωρίζει και ν' απομακρύνεται από τ' ανθρώπινα.

Βαμβακίτης στην καταγωγή, ο Παπα-Χούπης γεννημένος όμως και μεγαλωμένος στη Ρωσία, συνδύαζε απόλυτα τους δυο κόσμους. Του απλοϊκού και φιλόθενου Έλληνα χωρικού και του επιβλητικού Ρώσου Πατριάρχη που πέρασε πολλά στη ζωή του και που τα μάτια του είδαν ακόμη περισσότερα.

Γεωργός και ιερέας μαζί, εκτελούσε και τα δυο του καθήκοντα εξίσου καλά με τον ίδιο ενθουσιασμό και την ίδια αγάπη.

Λίγο πιο κάτω από το σπίτι μας στην επάνω πλατεία, ήταν ο κήπος του. Μα τί κήπος ήταν αυτός! Ό,τι λογής φρούτοδέντρο υπήρχε στην περιοχή το είχε μέσα. Πορτοκαλιές, λεμονιές, κορομηλιές, ροδιές, βερυκοκιές και μια μεγάλη κудωνιά με σφρόδα χρυσόκιττρινα κудωνία κοντά στο φράχτη.

Εκεί πάντα θα έβρισκες τον Παπα-Χούπη εάν δεν ήταν στην εκκλησία, συ-

ντροφιά με την αγαπημένη του κυρα-παπαδιά, ν' αγωνίζεται με τη γη. Ανασκούμπωνε τα ράσα του, γύρισε τα φαρδιά μανικά επάνω και εργαζόταν με αγάπη κι αφοσίωση το χωμάτι.

Κάπου - κάπου το απόγευμα όταν έπεφτε ο λβας και δρόσιζε λίγο, τον ακολουγίναμε να τραγουδάει με την βαθεία μελωδική φωνή του: «Βόλγα Βόλγα ποταμέ μου». Υστερα όμως από κανα δυο στροφές στα Ελληνικά, η νοσταλγία νικούσε και το γύριζε στα Ρώσικα, οπότε χάναμε το νόημα του τραγουδιού, αλλά με τη φαντασία μας ταξιδεύαμε σε πεδιάδες απέραντες και βλέπαμε το ποτάμι να κυλάει σιγά, επιβλητικά τα θολά νερά του.

Το Σαββατόβραδο φρεσκοπλυμένο, καθαρό, τον έβλεπες ν' ανηφορίζει προς τον Άη-Νικόλα για να σημενάνει τον εσπερινό και σε λίγο η μικρή εκκλησιούλα γέμιζε από τους καπνούς του λιβαριού και την ζεστή φωνή του.

Τις Κυριακές λειτουργούσε μιά στο Τσούνι και μιά στου Κλαδά, διότι οι δυο κοινότητες τότε είχαν έναν παπά και το εκκλησίασμα τον ακολουθούσε πότε στο ένα χωριό και πότε στο άλλο. Η λειτουργία του ήταν μοναδική. Σοβαρός, μετριοσιωμένος, επικοινωνούσε με τον Θεό και η ψυχή του ανέβαινε στο μικρό τρούλο με τον παντοκράτορα και χανόνα στην απεραντοσύνη της φύσης. Πολλές φορές όταν έβγαίνει στην Ωραία Πύλη με την παιδική μου αθωότητα κοίταζα να ιδώ αν ο Άη-Νικόλας ήταν ακόμη στη θέση του δίπλα στην Παναγία. Τόσο πολύ του έμοιαζε.

Οι μέρες πάντως που έχουν μείνει στη μνήμη μου ζωηρές αξέχαστες, είναι οι μέρες της Μεγάλης Εβδομάδας. Τί κατάνυξη, τί μεταστροφή. Στο φως των καντηλιών και των κεριών (τότε το χωριό δεν είχε ηλεκτρισμό) διάβαζε τα Δώδεκα Ευαγγέλια και χωρίς να το καταλάβεις τα μάτια σου γέμιζαν δάκρυα. «Ζήμερον κρεμάται επί ξύλου» έψαλλε βαθιά, μεγαλόπρεπα και ανατριχιάζε και η πέτρα.

Τη Μεγάλη Παρασκευή ανέβαινε στην εκκλησία πρωί-πρωί να επιβλέπει τα κορίτσια στο στόλισμα του Επιταφίου. Λουλούδια υπήρχαν άφθονα στο χωριό αυτή την εποχή και η κάθε μια έφερε από τον κήπο της ό,τι λουλούδι είχε. Άνηθ λεμονιάς και πορτοκαλιές, τριαντάφυλλα, γαρύφαλα, βιολετίες. Έφερνε κι ο παπάς μια αγκαλιά πασχαλιές απ' την αυλή του και μοσχοβολούσε ο τόπος. Έπρεπε ν' ανοίξουν το πίσω πορτάκι της εκκλησίας, το βράδυ, για να μην λιποθυμήσει ο κόσμος από τις μυρωδιές.

Στην ακολουθία του Επιταφίου ένωθε κανείς αβάσταχτο τον πόνο του θρήνου και ξαναζούσε ατόφιο το μαρτύριο του Θεανθρώπου.

Η πιο αξέχαστη όμως απ' όλες τις λαμπρές ημέρες και δεν είχε σημασία αν έπεφτε στο Τσούνι ή στου Κλαδά, ήταν το Πάσχα.

Το βράδυ της Αναστάσεως φορούσε τα βαριά του άμπερα ο παπάς μας και έλαμπε ολόκληρος από τη χαρά της Άνοιξης και της Ανάστασης του Χριστού. Με τί χαρά την περιμέναμε αυτή την ημέρα. Εμείς τα κορίτσια, με κανένα κουλουράκι χωμένο κρυφά στην τσέπη για να το φάμε με το «Χριστός Ανέστη», ανεβίναμε χωρίς στο γυναικωνίτη γιατί η εκκλησία την ημέρα αυτή γέμιζε ασφρικτικά από ντόπιους και ξένους που έρχονταν να γιορτάσουν το Πάσχα με τους δικούς τους και η εκ-

3/1/91

κλησία έλαμπε από καθαριότητα και μοσχοβολούσε από το λβάνι και τα λουλούδια. Έλαμπαν τα μανουάλια, έλαμπαν τα καντηλία, έλαμπε κι ο παπάς μας.

Ξεχλούσε από χαρά βλέποντας την εκκλησία γεμάτη κόσμο ανέβαινε η μελωδική του φωνή ψηλά πάνω στο γυναικωνίτη οι φίλτες αγινίζονταν να τον ξεπεράσουν και τα καντηλάρια λαμποκοπούσαν και φώτιζαν τα χαρούμενα πρόσωπα των πιστών. Τα παιδιά εν τω μεταξύ χαλούσαν τον κόσμο στο προαύλιο της εκκλησίας με τις τρακατρούκες κι άδικα πάσχισαν οι επίτροποι της εκκλησίας να τα σταματήσουν.

«Χριστός Ανέστη» βροντοφωνούσε ο παπάς μας. «Αληθώς Ανέστη» απαντούσε το εκκλησίασμα με πίστη και ειλικρίνεια. Κι ο πόλεμος στην αυλή δυνάμωσε και ακουγόταν στα διπλά χωριά και στα Τσαροβούνια.

Στο τέλος της λειτουργίας ο παπάς δίνοντας το αντιδωρο χαιρετούσε όλους χαρούμενα. «Χρόνια Πολλά», «Χριστός Ανέστη» Στις χαρές σας κορίτσια».

Πέρασαν πολλά χρόνια από τότε. Δεν ξέρω πόσα. Έχασα το λογαριασμό. Μα και σήμερα ακόμη όταν αντικρίζω την εικόνα του Άη Νικόλα, στα μάτια μου έρχεται η εικόνα της σεβαστής και γαλήνιας μορφής του Παπα-Χούπη και στ' αυτά μου αντηχεί ακόμη το υπέροχο και μοναδικό του, μπορώ να πω, «Δεύτε λάβετε φως εκ του ανεσπέρου φωτός».

